

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.
Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t.
Felelős szerkesztő:
Vértesi Arnold.

Szerkesztőség, Széchenyi-utca, Medgyesi-ház. 1762. sz.
Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

A czimkórság orvossága.

Budapest, febr. 21.

(T.) Helfi Ignác panaszt emelt a czim- és rangkórság miatt, amint hogy a nagy közönség panaszt emel a kolera miatt. Helfi Ignác a kormánytól követeli, hogy törölje el a czim- és rangkórságot, a nagy közönség a főváros hatóságától követeli, hogy törölje el a kolérát. Igazsága van Helfi Ignácnak is, meg a nagy közönségnek is. Csak hogy, amit a nagy közönség követel, az könnyebb munka, mert anyagi, de amit Helfi követel, az már nehezebb, mert szellemi. Itt a bacillusok fészke a lélek s igen nehéz hozzá férni, hacsak mi is nem csinálunk egy forradalmat, s minden czimkórságban sinylődő betegnek le nem öljük a czimét. Hanem azért bizony kár volna forradalmat rendezni, meg lévén írva, hogy egyszer minden divatnak végének kell lenni.

Ez a rang- és czimkórság mai nap-ság olyan divatos betegség hazánkban, hogy Helfi Ignác mindjárt elkergetné azt a eselédet, aki őt nagyságos urnak titulálni vonakodnék és Debreczen városa mindhárom érdemdu képviselőjét, Thaly Kálmánt éppen úgy, mint Kőrössy Sándort, Kőrössy Sándort éppen úgy, mint Király Ferenczet, nagyságos urnak titulálják, valamint, hogy a parlamentnek minden tagját, pedig hát a képviselőség-gel nagyságos czim nem jár, hanem azért a demokrácia szent nevében szokássá lett és elfogadja valamennyi képviselő.

S azt méltóztatnak talán hinni, hogy ez nem jól van így? Nemcsak, hogy el kell fogadni a czimeket, hanem igen bölcs és okos ember, aki kegyelmes urnak hivatja magát. Hiszen nincs megtiltva. Nem jár vele büntetés. Legalább még nem hallottuk, hogy azt az egypár százezer embert, aki magát egy kicsinyt magasabban czimezteti, mint a reglemán hozná magával, törvényszék elé állították, avagy megbüntették volna, sőt teljesen hisszük, hogy ez nem is fog megtörténni.

Kell ennél nagyobb demokraság: mikor minden ember úgy czimezteti magát, amint neki tetszik. — Hiszen most azok a legnagyobb arisztokraták, akik a tekintetes czimtól nem akarnak megválni. Miért? — Mert azt tartják, hogy annál nekik több nem dukál, tehát sulyt helyeznek rá, mig el-

lenben, akik nem bánják akárhogy titulálják őket, csak minél magasabb legyen az a titulus? Azok azt ismerik el, hogy tartják magukat olyan embereknek, mint amilyeneket a kormány nagyságos urakká nevez; — elfogadják a czimeztetést nem helyezvén semmi sulyt arra, hivatalos-e vagy nem? Ha az nem bánja, aki osztogatja, kinek mi köze hozzá. Az pedig, hogy a kormány nem bánja a legmagasabb fokú demokracziát tanúsítja vele. Mézesmadzagnak tartja a maga részéről, de a mézes madzagot nem zárja üveg alá, élvezheti akinek tetszik. Ha a tekintetes urak nem élvezik mivel hogy ők nem demokraták? Arról a kormány nem tehet.

Ha azt akarjuk, hogy a czimkórság megszűnjék, — mert hiszen rang fokozat Amerikában is van, csak czim nincs hozzá. — általánosítani kell a czimeztést. Eddig csak a nagyságos ur járta, de hát mit ér az ma már? Elő kell venni a méltóságos, a kegyelmes czimet. Czimezzük egymást össze-vissza; „méltóságos, kegyelmes uram”-nak, s ha ez egyszer ország-szerzte elterjed, egyszerre vége a czim varázsának s maguk a czimkórságban szenvedők fogják elkezdni az uram és asszonyom megszólítást.

Nincs ennek egyéb orvossága. Ha aztán a kormány fel fog lépni ellene? Akkor álljon föl tiltakozni Helfi Ignác és az egész parlament, de amig ez a czimesdi ilyen ártatlan hazardiroszás, hogy senki se árt vele magának és mindenki élvezheti? Az a legokosabb, ha általánosítjuk és azt mondjuk ezentul Petyozó Gábor gubás uramnak: Hogy van méltóságos Petyozó uram? Hogy van kegyelmes Varga András uram? stb. Hát úgy elszalad a titulustól a rang- és czimkóros ember, mint az a hideglelés, aki a hideglelés napján ezt írja föl a látogató betegség eltávolítására a szoba ajtóra: **ma nem vagyok itt hon.** Így fognak megszökni az emberek a czimek elől is!..

— **Országgyűlés.** Febr. 21. A képviselőház ma folytatta a tisztviselői fizetést szabályozó törvényjavaslat részletes tárgyalását s az igazságszolgáltatás alkalmazottjainak fizetési táblázatán Szilágyi Dezső igazságügyminiszter hozzájárulásával néhány módosítást tett. Sporzon Ernő a törvényszéki és járásbíróági iratok érdekében terjesztett elő módosítást, — melyet el is fogadtak. Majd Boda Vilmos Márkus József, Szalay Károly és Polónyi Géza javasoltak módosításokat.

P u l s z k y Agost előadó igen behatóan és szakszerűen foglalkozott a tett indítványokkal s aztán öt percznyi szünet után Szilágyi Dezső igazságügyminiszter foglalkozott az ellenzéki felszólalásokkal. Az ülés vége felé a pénzügy miniszterium alkalmazottjainak fizetési táblázatára került a sor s az a fölött kifejtett vitában részt vettek A t z é l Péter, S á g h y Gyula s B a t t h y á n y Tivadar gróf. Wekerle Sándor miniszterelnök azonnal igen behatóan válaszolt a felszólalásokra s hozzájárult Batt-hyány Tivadar ama javaslatához, hogy Fiume a lakbér tekintetében Budapesttel egy rangba tétessék. Az ülés végén Wekerle Sándor miniszterelnök betérjesztette az indemnitás meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot.

— **Belföldi hírek** (Királyunk ajándéka a pápának.) Ő felsége fejedelmi ajándékkal lepte meg a pápát püspöki jubileuma alkalmából. Az ajándék kazetta, mely drágakövekkel van borítva s az ötvösművészet valóságos remeke. A kazetta maga 40,000 frtot ér, tartalma pedig 100,000 forint. (A belügy miniszter körutja.) Hieronymi Károly belügyminiszter — mihelyt ideje megengedi — megfogja látogatni kolozsi választókerületét és ez alkalommal kisebb körutat is szándékozik tenni, hogy néhány megyében közvetlen szemlélés útján a helyszínen szerezen értesülést a közigazgatás menetéről. — (Honvédségi szabályok életbeléptetése.) Ő felsége legfelsőbb elhatározással a magyar honvédség szabályait jóváhagyta s elrendelte azoknak f. évi jul. hó 1-ével leendő életbeléptetését. — (Pánszlávok megifékezése.) Pozsony megye közgyűlése lelkes éljenzéssel egyhangulag elfogadta Bacsák Pál volt alispán azon indítványát, hogy intéztessék felirat az országgyűléshez ama kérelemmel, hogy a pánszláv papok és tanítók hatásköre törvény által szabályoztassék és minden kihágást, mely a törvény ellen történik, szigoruan büntesse a bíróság. — (A zsidók főrabbiája.) A pesti izraelita hitközség képviselői körében mozgalom indult meg, a mely azt czélozza, hogy a fővárosban egy főrabbit nevezzenek ki, a ki pozíciójánál fogva természetesen Magyarország első zsidó főpapja volna. A főrabbi állása a külföldi nagyobb államokban már régóta van szervezve; a különbség a pesti és külföldi főrabbi között az volna, hogy míg a pesti főrabbit a zsidó hitközség választja és fizeti, Párisban és Londonban a főrabbi állami méltóságot visel. — (Képviselőválasztás.) Lukács László államtitkár egyhangulag Abrudbánya-kerületi választókerület országgyűlési képviselő-jévé választatott. — (Uj telek könyvi rendelet.) Az igazságügy miniszter a telekkönyvbe feljegyzett zálog-visszaváltási s az ösiségi nyiltparancsokon alapuló egyéb jogoknak, továbbá az özvegyi jogoknak és a jogositott személy élettartamához, vagy határozott időtartamhoz kötött jogoknak peren kívüli tör-lése körül követendő eljárás szabályozása tárgyában rendeletet adott ki.

— **Külföldi hírek.** (A francia szenatus elnöke) a lemondott Leroyer helyett hir szerint Challemel Lecour vagy Jules Ferry

lesz — (A bolgár fejedelem elismerése.) Mint konstantinápolyból sürgönyzik, a nagyvezir Koburg Ferdinánd elismerése mellett nyilatkozott, mert ez lehetővé teszi Bulgária konszolidálását. — (A panama-engedély.) A kolumbiai kormány és a Panama-társaság kiküldött likvidátora között levő tárgyalások, úgy látszik, az engedély végleges meghosszabbítására fognak vezetni. Egyelőre márczius 31-ig hosszabbították meg az engedélyt. — (Az orosz kéz Bulgáriában.) Zankov az ösmeretes bolgár emigrans kiáltványt intézett a bolgárokhoz, hogy tiltakozzanak az alkotmány módosítás ellen. Többek között így szól: Az ellenzék minden körülmények közt számíthat a bolgár katonatisztek támogatására, a kik, mint 1885-ben, most is meg fogják találni a haza megmentésének módját. Minden jel arra mutat, hogy a válság sokkal hamarabb bekövetkezik, mint sokan hiszik. Az Oroszországgal való félreértéseket el lehet háritani, mert Oroszország mint eddig, jövőben is, nagylelkű lesz a bolgárokhoz. — (A megsértett angol nagykövet.) A legutóbbi pétervári udvari bálon a boccharai kánt, kiről tegnap irtuk, hogy a császár nem eresztvi vissza többé országába, valamennyi nagykövet elé ültették. Ez ellen Sir Robert Morier angol nagykövet óvást emelt, megjegyezve, hogy nem járja, miként Anglia királynője képviselőjének elébe ültetik a császár egyik vazallusát. Az illető udvari méltóság, kihez az angol nagykövet szólott, megjegyezte, hogy ez a császár utasítására történt és meg nem változtatható. Erre a nagykövet ott hagyta a lakomat és távozott a csári palotából.

Papirszeletek.

(Tisztviselők illetménye. — Helfy és a czimek. — Darabok és politika. — Szellemes órák. — Apponyi. — Panama-láz. — Az árvíz.)

A tisztviselők illetményének szabályozásáról szóló vita folyamán sokszor merül fel a rangosztályokba osztás elleni — rossz kedv. A miniszterelnök — tekintettel az egyenlősítési törekvésekre — hajlandó egy s-t létesíteni, a mely minden rangosztályra nézve közös.

Ez a s. pedig így hangzanék.

1 s. Minden tisztviselői rangosztályra nézve egyenlőképpen kijutó illetmény a — hivatalos orr.

Helyt Ignác pedig csak következetes, a mikor akciót indít a nagyságos és méltóságos titulusok ellen. Mikor volt például pártja híres közbeszólóinak magaviselete — méltóságos?

Hagyja abba Helfy! Az ő pártján is több a nagyságos, mint a nagyság.

Mintha lenne valami czélatosság a fővárosi színházak által előadott új daraboknak legálább — czimeiben.

Gerő Károly „Próbaházasságát” p. o. a népszínházban adták elő. A néppel most például éppen a polgári házasságról kívánják elhitetni, hogy az csupán — próbaházasság.

Margittay Dezsőtől a „Cine mintye” bizonyos tekintetben eszünkbe juttatja — Lucacci urat.

Murai Károly darabjának czime „Pezsgő” a mi mint sok gentry-fiu tragédiájának is lehetne a czime.

Mig a „Maidivat” (Berczik Árpád ily című darabot irt) arról tanuskodik, hogy a ki — bármilyen szellemesen a maidivatot veszi tollhegyre, azt elbuktatni — maidivat.

Szellemes órák.

Volt sok szellemes író régen,
Kinek egész könyv volt éleztében;
E czimet sok író kívánja ma
S könyvében egy élzének sincsen nyoma.

Apponyi emlékkönyvébe.

Forgó viszonság járma alatt nyögünk
Tündér szerencsés kénye hány, vot
Játszva emel, s mosolyogva ver le.

(Berzsenyi Dániel)

Le Roger, a párisi szenátuselnöke — állítólag egészségi okokból — le akar mondani. Betegsége talán szintén mocsárláz? A Panamacsatorna elposványosodása oly mérges gőzöket lehel ki...

Nemzeti párti politika olyan, mint az ártezi kut.

A mesterek furója minduntalan beletörök. Nem annyira mély, mint inkább — feneketlen.

Tiszta víz helyett sár bugygyan fel belöle s a hol megkezdik, azon a helyen sokba kerül — eredmény nélkül!

G-no.

Megmérgezett család Derecskén.

— A kuruzslás halottai. —

Derecske febr. 20.

A köznép tudatlanságának, melyben irtózik az orvosi segélytől és inkább a kuruzslás felé hajlik: fősvénységének, melylyel sajnálja a patika költséget: szörnyű bizonyítékául szolgál az eset.

Csaknem egy egész család áldozata lett a kuruzslásnak. Két kis koporsót már kivittek az udvarokból: a harmadik haldoklik.

Az apa, anya, a negyedik gyerek is életveszélyes betegek.

A szomorú esetről a következőket jelentik.

Derecskén jómódu gazda ember volt K. Lajos. Ez a parasztgazda, az egész háznépével bőrbetegségbe esett, abból akarták magukat kikurálni.

Doktor, patika sokba kerül, de meg csak ártanak a kaputos urak a szegény embernek, ki lehet a bajt gyógyítani valami háziszerrrel, adták a jó tanácsot a szomszédbeli nénék.

Es a jó tanácsot meg is fogadták a boldogtalanok.

Az asszony elment a Smüle zsidóhoz és bevásárolta a gyógyszerert: nagy mennyiségű kénesőt.

Otthon aztán a mérget jól összegyurta hájjal, — mely orvosszerral lefekvés előtt az egész familia jól bekenekedett. Azzal a tudattal hajtották álomra fejeiket, hogy most hát vége a kinos betegségnek.

A szörnyű gyógyszernek azonban harmadnapra váratlan hatása mutatkozott. Két halott.

A kéneső beszívódott a vérükbe és megmérgezte azt. A legfiatalabb két gyerek leg hamarabb elpusztult. Most már a harmadik is haldoklik.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája

Az első kiadás.

— Irta: Normand S. —

Uram és kedves kliensem!

Örömmel tudhatjuk önnel, hogy művének „A fecskék”-nek első kiadása tökéletesen elfogyott és szükséges, hogy egy újabb kiadást rendezzünk sajtó alá.

Legyen tehát szives kiadóhivatalunkban megjelenni, hol ebben a tárgyban értekezhetünk.

Fogadja stb. stb.

Massal testvérek
kiadók.

Midőn megkaptam ezt a levelet, beszélte nekünk másnak Henry Didier, a híres drámaíró, azt hittem, meghalok öröömbe és a megelégtetéstől, még inkább az utóbbtól mint az örömtől.

Elkapkodva „A fecskék” első kiadása, első kísérletem és hozzá még költemények! Es alig voltam huszonkét éves, nem ösmertem senkit Párisban és semmiféle czikk nem jelent meg róla, semmi, a fízett hirdetéseknel egyéb a lap negyedik oldalán!... Es ez a nem remélt hihetetlen eredmény mennyi idő alatt éretett el? Csak egy hónap alatt!...

Nos hát ez volt a siker, a valódi siker? Tehát volt tehetségem? Most már kezdtek értekelni ezek a pályatársak is, kiket én eddig

annyira rágalmaztam, vádolva őket azzal, hogy minden költemény iránt előítélettel viseltetnek és nem egyebek gyalázatos „nyárs polgárok”-nál.

De itt nem fogok megállapodni... ezután a könyv után egy másik... már dolgoztam is rajta... ábrándjaimban! Ezután jön a színház ez a hatalmas tremlin, mely egy-egy pillanat alatt a teljes dicsőség, hírnév a csillagok középebe dob... Es a regéyuk? Miért nem regéyeket is!

Már előre elképzelttem azokat a mély lélektani tanulmányokat, azokat a megkapó részletes leírásokat... Agyam folyton működött. A husz év minden örült nagyravágása fejemben zugott... és miadig, újra átolvastam ezt a boldogító levelet... Hosszában, szelvényben végig mértem szobámat, átszellemülve, hadonázva...

— Nos mit lelt, kicsikém?

Nagyatyám arca jelent meg a félig kinyitott ajtóban, jóakaró ábrázat volt ez megborítva, erős orral, élénk szemekkel, gondosan fésült parókával, mesterséges hullámaival körülveve a nyugodt, rózsás arcot.

— Hogy mi lelt, nagyapa? Nesze, olvasd!

Midőn végig olvasta a levelet, így szólt — Nos hát mi ez? Ugy hiszem! hogy verseid elég szépek!

— De gondold meg nagyapa! Ez váratlan siker!... Most már nem olvasnak költeményeket!

— Olvassák a tiedet... ez kielégíthet!

— Elhiszem azt!

— Tehát boldog vagy?

— Hogy boldog vagyok-e?

— Na hát akkor minden jól van!

Ezzel kinyitotta tubákos szelencéjét, lassan szippantva, megtörülte az orrát, mialatt mosolyogva nézett reám.

Egy negyed órával később Massaléknál voltam.

Minden irodalmi ember ösmerte azt a híres kiadó czéget, ezt a hatalmas felülről világitott nagy termet, hol a könyvek, gondosan osztályozva, fehér, kék és sárga sorokban foglalták el a polczokat. Fagalaria futott a falon köröskörül két emeletre osztva a termet.

Örökös jövés-menés, mindenféle alkalmazzottak, segítők, inasok sürögtek itten.

Bekötött könyvek és teli nyomott papirlapok vékony göngyölegekben szálltak fel vagy le homogra akasztva. Egy neme ez a szellemi gyárnak, melynek kiapadhatlan terméke a lenyomatott gondolat.

Egy ugrással az első emeleten voltam, az idősebb Mossal szobája előtt, ez foglalkozik kizárólag a szerzők fogadásával.

Az ajtó be volt csukva. De hangok sürdtek ezen keresztül. A főnök el van foglalva. Leültem egy padra, várva, míg rám kerül a sor. Es a mint így várok, eszembe jut az az izgatótttság, mely erőt vett rajtam, midőn először jöttem ebbe a kiadóhivatalba. Milyen szivdobogva jöttem fel a lépcsőn, kézirattal a hónom alatt!

Es midőn beléptem a Massal szobájába

an beletörök.
ob — fene.

an fel belöle
ba kerül —

G—no.

Derecs-

febr. 20.

nelyben irtó-
a kuruzslás
el sajnálja a
ékául szolgál

ozata lett a
r kivettek az

erek is élet-

kezőket je-

ber volt K.
z háznépével
magukat ki-

de meg csak
embernek
házszerrel,
nének.

dták a bol-

zsidóhoz és
y mennyiségű

ezgyurta háj-
előtt az egész
udattal haj-
hát vége a

nban harmad-
zott. K é t

kebe és meg-
gyerek legha-
harmadik is

l van!
elenczjét, las-
orrát, mialatt

o Massaléknál

emerte azt a
s felülről vi-
nyvek, gondo-
rga sorokban
a futott a fa-
a termet.

féle alkalma-
en.

yomott papir
lltak fel vagy
ez a szelle-
an terméke a

ten voltam, az
foglalkozik ki-

hangok szü-
el van foglalva.
am kerül a sor-
ut az az izga-
midőn először

ven szivdobogva
l a hónom alatt!
sal szobájába

Az apa, anya életveszélyes betegek. A negyedik gyerek szinte.

Hogy a későn hívott segély kitudja-e gyógyítani őket a kuruzslás borzasztó következményeiből: kétséges dolog.

Az ügyben az illetékes hatóság vizsgálatát is indított, hogy kit terhel a kuruzslás gyilkos bűne.

Színház.

A vidéki színészet rendezéséről.

Debreczen, február 21.

A m. kir. belügyminiszter, a vidéki magyar színészet állami segélyezésére vonatkozó, lapunkban tegnap említett nagyfotosságu körrendelete szó szerint így hangzik:

A vidéki magyar színészet állami segélyezésének kérdése a vidéki magyar színészet országos rendezése nélkül kéllökép nem oldható meg. S ezen kettős feladat — a segélyezés és rendezés — megvalósítása egybefüggő, kapcsolatos tárgyalást igényel.

Ezekhez mindenekelőtt szükséges, hogy a létező viszonyok felől alapos adatok álljanak rendelkezésemre.

Tudni óhajtom tehát:

1) Mely városok bírnak állandó színházakkal, melyek nyári szinkörökkel, melyek szimuladások rendezésére alkalmas termekkel?

A város középpontján vagy távolabbi esnek-e?

Mily anyagból építvék az állandó színházak és szinkörök? Ki a színház vagy szinkör tulajdonosa?

2) Mennyi és hány féle a nézőterek száma egyenként és összesen, földszint, magas parterren, I, II, III emeleten, állóbely sat. árjelbe iktatva az ott szokások elnevezést (Nézőtéri helyrajz, létezése esetén bemutatandó.)

Milyen a nézőtér világítása? (Légszesz, villam petroleum, vagy gyertya.)

3) Mily nagy a színpad területe □ méterekben? (Van-e hátsó színpad is.) Hány méter a színpad magassága? Hány utcára (cou-lissa sorra) van a színpad felosztva, hány zenész fér el a zenekarban? Hány kisebb (magánszereplő) és nagyobb (karszemélyzeti) előtűző van?

Milyen a színpad rendes világítása, milyen

mennyire reszketett egész lényem!... Ő igen udvariasan, de hidegen fogadott. Végre is, neki igaz volt, ennek a derék ka márnak.

Egy husz év-s fiatal ember, egy ismeretlen ki neki mit hoz?... költ-ményeket...

Ez olyan élelmiczik, amelyet nem lehet eladni könyvkereskedésben!... egy regény, ez még megjárja... de költemények! De még is beleegyezett, hogy kinyomtatja, természetesen olyan feltétel alatt, ha a költségeket én visselem. Es azóta az első mű minden izgalmán átmentem: próbák, melyek csomagszáma érkeznek, még azon módon nedvesen a nyomástól és telve hibákkal, a melyek kétségbejtenek s a melynek azt gondoljuk, hogy soha sem érünk a végére, a folytonos nyelvtani kételyek; a bizonytalan ékezetek; a folyton megújuló küzdelmek a szedőkkel, akiket in petto ostobáknak nyilvánítunk és aki nyanyanlyen pénzzel fizet vissza; a „táblát“ megcsinálni, azután a „czimlapot“ és „hamis czimlapot“ úgy összealkotni az egészet, hogy elcsábítsa a vevő szemét; a boríték színét megválasztani és „kapható“, eddig az egy kis szóig, mely látszólag oly jelentéktelen és amely a valóságban minden, miután ez lancirozza a szerző eszméit a közönség elé, mint a koppanás a függöny felhuzása előtt, mely átadja a darabot a közönségnek és végre az újdonat új könyv megjelenése mely ott czifráldok a könyvkiadók kirakatában...

(Folyt. köv.)

a színpadi hatás világítás, van-e vasfüggöny, színpadi eső?

4) Fel van-e a színház szerelve állandó díszletekkel, ha igen, hány prospektus (hátsófüggöny) van ezek között?

5. Létezik-e színpártoló egyesület? Miben nyilvánul támogatása s mennyit tesz az ki?

Ad-e a városi, vagy vármegyei hatóság segélyt készpénzben és mennyit s természetnyekben s egyéb szolgálományokban (pl. ingyen fűtés, világítás stb.) s mily összeg erejéig? Van-e alapos kilátás arra, hogy ily segély ha eddig nem adatott, jövőben adadni fog és illetve a mostani fel fog-e emelkedni?

6. A helyhatóságnak a tapasztalatból merített véleménye szerint hány hónapon (vagy hány előadásra) tehető az időny? Mely hónapokra véli a játékidőt megállapítandónak? Itt meg kell jegyezni, hogy a téli évad (október márczius hónapokra) csak akkor vehető kombinációba, ha legalább is 4—5 hónapi saison biztosítható.

7. Ugyancsak a helyhatóságnak véleménye szerint az ottani játékidőt, mely legközelebb fekvő egy vagy több város színdényeivel lehetne kapcsolatba hozni, s akkor milyen volna a 12 hónapra számított játékrand beosztása? Fellette kívánatos lenne, ha az érdekelt városok vagy fürdőhelyek tulajdonosai, különösen a játékrand beosztás kérdésében előlegesen eszmét cserélnének.

8. Mennyi bér követeltetik az állandó színház vagy szinkör használatáért? Mennyi időre van kibérelve, s mily feltételek mellett? A helyhatóság kíván-e a szegény alap vagy pénztár javára előadást s hányat, mily összeggel váltható az meg?

Általában a helyhatóság mily czimen, mily terhes szolgáltatásokat kíván a társulattól?

Midőn tehát a fentebbi kérdéseket közlöm és azok alapos és beható megvitaását a törvényhatóság figyelmébe ajánlom, egyben felhívom, hogy a részbeni megállapodásait — a beszerezett és egybeállított adatok felterjesztése mellett — lehetőleg mielőbb juttassa tudomásomra.

Budapesten, 1893. évi febr. hó 14-én.

Hiaronymi.

* Magyar színtársulat Berlinben. Krecsányi Ignác színtársulata, ápr. 1-étől kezdve egy hónapon át magyar előadásokat fog tartani a berlini Appolló-színházban. Krecsányi a magyar színművelés kiváló termékeit mutatja be a német főváros közönségének.

* Az erdő szüpe. Feuillet Octáv urnak 5 felvonásos színműje s nem drámája, mint a színlapon jelezve volt, került tegnap színházunkban a közönség elé. Ily kellemes és élvezetes estében ritkán részesülhetünk, milyen tegnap volt. Angyal Ilka határozottan kitűnő volt Pálma szerepében. Különösen az utolsó felvonás zárdái jelenetében, a midőn azt az óriási lelki harcra végig küzd, valóban remek volt. Nem különben Szilágyi Berta is remekelt mint Luiza. Peterdi, mint Morel György, nagyon jól fogta fel a szerepét és a kivételesen tudta is. Mellette Fenyvessit említem fel, ki ismét tanujelét adta annak, hogy elegáns szerepekre való. Kisebb szerepeikben Bácsné, Áporkai, Balassa, Szendrői és Bács járultak az est sikeréhez. m. m.

Irodalom — művészet.

* 5000 frt a Kisfaludy-társaságnak. Bercsényi Béláné szül. Krahl Irma asszony Budapesten ma szerdán az írói világnak számos előkelő tagját látja vendégének. Ennek az estélynek szép és maradé emléke lesz. Mint a B. H. megbízható forrásból hallja Bercsényiné asszony vendégeinek akarja tudtára adni először, hogy 5000 frtos alapítvánnyal a Kisfaludy-társaság alapítói köze lép.

* Juhász szobrász. Szombathely intelligens köreiben ügyelmet kelt egy Simon János nevű juhászrajtár faragó képessége. Mi alatt többi pajtása a „gyepes bantou furulyált“, Simon János meghuzódott a fűzfák alatt és élesre köszörült bicskájával faragta a szebbnél-szebb keresztet, kedvencz báránkját, a nyéjörző

ebet, oly ügyesen, hogy nem győzte bámulni, a ki látta. Legutóbb Udvarý Ferencz volt országgyűlési képviselő relief-arczképét faragta ki csodálatos hűséggel. A szombathelyi szakértők nagy jövőt jósolnak a juhászrajtárnak, ha ugyan mecenása akad, a ki kiképeztesse. Kiss György jeles szobrászunkat Dulánszky püspök áldozatkészsége tudva-evőleg hasonló sorsból juttatta a szobrász életpályára.

* „Az osztrák-magyar monarchia irásiban és képmében“ című nagy néprajzi vállalatból a 174 ik füzet készült el, mely a Magyarországot ismertető rész harmadik kötetének 15-ik füzeté. E füzetben ér véget Keleti Gusztáv „Festészet és szobrászat“ című dolgozata, mely tömören foglalja össze hazai képzőművészetünk történetét s jelenlegi állását. Megkezdődik egy-szersmind Lukács Béla cikke: „Budapest ipara és kereskedelme“ czimmal. Ezt Lukács Béla kereskedelmi miniszter még államtitkár korában írta. Bizonyára mindenki nagy érdekel fogja olvasni, hogy mint itél és gondolkodik a jelenlegi miniszter a főváros közgazdasági állapotairól. Az érdekes cikk még e füzetben nincs befejezve. A közleményeket művésziileg sikerült illusztrációk kísérik. A festészet és szobrászathoz való képek: Id. Markó Károly, Ligeti Antal, Mészöly Géza egy-egy festményének, s Izsó Miklós, Huszár Adolf, Strobl Alajos és Zala György egy-egy szoborművének rajza, s a magyar képzőművészeti társulat műcsarnoka Budapesten Benczur Bélától, végül záróképp Roskovi Ignácztól Lukács Béla az ipar- és kereskedelemről szóló cikkéhez pedig Háry Gyula, Gajzágó Salamonné Fluk Paula, Dörre Tivadar és Greguss Imre készítettek rajzokat. — A füzet a szokott díszes kiállításban a Révai Testvérek bizománýában jelent meg, s ára 30 kr.

* Új könyv. Chappon Károly vivómester könyve már a napokban kikerül a sajtó alól s az előfizetők, kik talán a kitűzött terminus be nem tartása miatt zugolódnának, teljesen kárpótolva lesznek az új könyv által, mely a legnagyobb szakértelemmel van szerkesztve. A késedelem különben technikai okokból származott.

Tanügy.

* Az ipariskolák országos felügyelőjévé Mártonffy Márton temesvármegyei tantfelügyelő neveztetett ki. E kinevezéssel az iparfelügyelő állás új és czélszerű változáson ment át. Mártonffy márczius hó 1-én átveszi új hivatalát.

* Karczag város s az iskola ügy. Karczag város képviselőtestülete élénk mozgalmat indított a népnevelés előmozdítása érdekében. — A mozgalom élén Csabády Béla közjegyző, Lacsny Gyula igazgató-főmérnök, Papp Elek országgy. képviselő s több előkelő karczagi birtokos állanak. Lelkes felhívást intéznek Karczag ev. ref. vallásu közönségéhez, hogy a gimnázium és a népiskolák rendbehozására vegyen fel egy 60000 frtos kölcsönt s e kölcsön letörlesztésére, valamint az évi kiadások fedezésére adóforint után vessen ki 8000 frt egyházi adót.

Vegyes hírek.

* Halálra kintott fiánczok. Osztrován (a Jókai által leirt „Senki“ szigetén) négy magyar fiáncz fatolvajokat akart elfogni. A tolvajok és pénzügyörök között véres verekedés támadt, mely két tolvaj megsebesülésével végződött. A többi parasztok ezen felbőszülve, baltákkal rohanták meg a fiánczokat, lefegyverezték véresre verték, összekötözték s így kitették a Duna jegére. A fiánczok teljes egy napot töltöttek ebben az iszonyu helyzetben, míg az őket feiváltani készülő őrség megtalálta. A szerencsétlenek még éltek, de állapotuk a legaggasztóbb. Távirati intézkedésre katonaság vonult ki a bűnösök elfogása végett.

* A szentháromság, mint munkatárs. Egyik vidéki lapocska küldi ezt a bókóló szerkesztői üzenetet. valamelyik tolipróbálgató munkásnőjének: „Tárcza írónő. Helyben. Udözöljük munkatársaink sorában s így legalább megvan a szentháromság, mert már eddig két nő munkatársunk van. Különbén stb.

* **Bismarck herceg bankárja.** A most meghalt berlini híres bankárrol Bleichröderről, kinek családjához igen megleghangu részvét táviratot intézett az excancellár, — érdekes adatokat olvasunk. Bleichröder és Bismarck herceg barátsága régi keletű. Mikor Bismarck 1859-ben pétervári porosz nagykövet lett, nagy zavarban volt, mert öröklött családi birtoka adóssággal volt magterhelve. Haza utazott fináncziális ügyei rendezésére Berlinbe s ekkor egy igénytelen külsejű ember jelentkezett nála, hogy ő magára vállalja a jószág kezelését s Bismarcknak, föl-téve, hogy az nagyköveti jövedelmét is kezére bizza, nemcsak tisztességes megélhetést biztosít, de gondoskodik vagyoni állapota megszilárdításáról is. Ez Bleichröder Gerzson volt, akkor már a Rothschild-ház berlini képviselője. Bismarck elfogadta az ajánlatot s azóta mindvégig Bleichröder volt a bankárja s jó részben neki köszönheti, hogy a volt birodalmi kancellár mint Németország egyik leggazdagabb embere vonulhatott a magánéletbe. Bleichröder tette lehetővé az 1865-diki mobilizációt pénzügyi operációival. A Franciaország által fizetett öt milliárd hadi kárpótlásnál is nagy szerepe volt ő ajánlotta ugyanis Bismarcknak, hogy Németország annyit követeljen Franciaországtól. Monarhiánk és hazánk pénzügyi műveleteiben is nagy szerepet játszott **M a g y a r o r s z á g b a n** több czukorgyárat is alapított. Vagyon a halálakor két milliárd márkára (ezer millió frt aranyban) rugott. Az elhunyt bankár 71 éves volt s egy leánya, meg egy fia maradt. A leány egy Biedermann nevű osztrák nevű urhoz ment nőül s a fia a czég tagja.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az ígató, kiadó hivatal és az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreczeni távirda hivatalnál, február 22-én: derült, enyhe, eső.

Séta hangverseny a Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színház, a Kossuth utcán. Naponként előadás. Kezdete este 7 órakor.

Febr. 23. A „Csokonai kör“ szépitészeti szakosztályának ülése délután 5 órakor.

Febr. 25. Batyubál a „Koroná“-ban.

Febr. 26. Az iparos-kör közgyűlése délután 3 órakor.

Febr. 26. A hatvan utcai gazdaság é. r. közgyűlése délelőtt 10 órakor, a városháza nagy t. termében.

Febr. 26. A színházi nyugdíjbizottság közgyűlése a színházi nagytanácstermben.

Márcz. 1. 2, 3, 4, 5, 6. Rendes övi katonai sorozás a városháza kistanácstermben.

Márcz. 1—24. napjain lövészverseny és lövészgálat a város istállójánál.

Márcz. 4. A depr. izr. betegs. és ápoló nő. álarozos-bálja, az „Arany Biká“-ban.

Márcz. 11. Menyeeskék piknikje az „Arany Biká“-ban.

Márcz. 12. Az István malom közgyűlése d. e. a városháza nagytermében.

Márcz. 12. Közgazdasági bank közgyűlése d. e. a városháza kistermben.

Márcz. 21. Katonai lóvásár.

Márcz. 26. A dalegylet közgyűlése.

— **Iskolai tornatér és uszoda a Nagyerdőn.**

Mindegyre határozottabb alakot ölt az a szándék, hogy a középiskolai ifjuság testi fejlődésének előmozdítása céljából közös torna-korcsolyázó tér és uszoda állítsák fel. A kezdeményezés tudvaleg a vallás- és közoktatásügyi minisztertől indult ki, midőn Simonffy Imre polgármesterhez leiratot intézett, a várost ilyen testdő intézmények berendezésére híván föl. E leirat folytán Békéssy Gyula tankerületi főigazgató megkereste a debreczeni ev. ref. főgimnázium, a r. kath. algimnázium és a keresk.

akadémia fenntartó testületeit, az iránt, hajlandók-e belemenni a terv megvalósításába, oly módon, hogy a növendékektől évente bizonyos mérsékelt díjat szednének a játszó és korcsolyázó tér, valamint az uszoda fenntartására. A kereskedő társulat az akadémia tanári karát véleményadásra szólította fel s a tanárkar örömmel vette tudomásul a miniszter törekvését és egyhangulag nyilatkozott pártolól azok mellett, abban állapotván meg, hogy minden tanuló évenként 1 frt 50 krt, illetőleg 2 frtot fizessen a testdő helyek fenntartására. — Ehhez — mint halljuk — a kereskedő társulat is készségesen hozzá fog járulni. A kollegium véleményét még nem ösmerjük, de valószínűleg ez is kedvező fog lenni. A város irányadó körreibe szintén jóakaratot tanusítanak a terv iránt, melyet — mint legalkalmasabb helyen, — a Nagyerdőn készülnék megvalósítani. a hol már a közel jövőben külön vízvezeték fog létesülni a nagyerdei sétányok öntözésére, a fürdőnek és a villáknak vízzel való ellátására. — A vízvezeték létesítésének alapja, melyet Szabó József főszámvevő gyűjtött össze, már tavaly harminczkétezer frt volt.

— **A Csokonai kör felolvasó ülése.** A Csokonai kör pénteki felolvasó ülése a közönség részéről különösebb érdeklődésre tarthat igényt. **G é r e s i K á l m á n** főiskolai tanár, a kör alelnöke, Debreczen város eseményekben gazdag múltjából is a legérdekeesebb kort, a Rákóczi-szabadságharcz korát fogja jellemezni, a város egyik legnagyobb nevű főbirója **D o b o z i István** kiváló alakjának előtérbe állításával. **G é r e s i K á l m á n** után **K a t o n a Imre** hírlapíró társunk, a „Debr. Hírlap“ szerkesztője fog felolvasni. A felolvasó ülést d. u. 5 órakor a városháza nagy termében tartják.

— **Népesedés.** Debreczenben febr. 12-től febr. 18-ig született ev. ref. (189—234 anyakönyvi tétel) 19 fiu, 29 leány, r. kath. 6 fiu, 6 leány, aut. orth. izr. 1 leány. Elve született törvényes 19 fiu, 24 leány, törvénytelen 7 fiu, 7 leány, összesen 57; halva törvényes 1 fiu, 2 leány. Meghalt 20 fi, 17 nőnemű, összesen 37. Ezek közül ev. ref. 28, r. kath. 3, g. kath. 1, izr. 2. Egy éven aluli meghalt 12.

— **Álarozos bál.** A debreczeni izraelita betegsegélyző és ápoló nőegylet 1893. márczius 4-én este 8 órakor a „Bika“ szálloda disztermében jótékony célú zártkörű álarozos bált rendez, a melyen szigoruan csakis a meghívottak vehetnek részt. A meghívók tegnap küldtek szét, a ki meghívót nem kapott, de arra igényt tart, meghívóért az egyleti elnökséghez (Kossuth-utca 31. sz.) fordulhat. Az előkészületek után ítéltve, ez az álarozos bál a jelen idény egyik legényesebb mulatsága, a mennyiben már eddig 70 előklő szép ifjú hölgy ígerte meg, hogy álaroz alatt, vagy jelmezben fog megjelenni. A tánczenedést is maguk a választmányi tagok eszközlik s ezzel hat szép fiatal fess asszonyt biztak meg. Ugyanazok fognak gondoskodni arról, hogy sem tánczosokban, sem tánczosnőkben hiány ne legyen. Debreczenben évtizedek óta nem volt eiegáns álarozos bál, ez magyarázza meg azt a városszerte nagy érdeklődést, mely az álarozos bál iránt mutatkozik. A páholy-jegyek már majdnem mind előjegyezve vannak s a beléptijegyekből első nap már 300 drb. kelt el.

— **Névváltoztatás.** **B e r g Ábrahám** kenekei illetőségű, debreczeni lakos, kereskedő vezeték nevét belügyminiszteri engedéllyel „Hegyi“-re változtatta.

— **Réviczky tábornok Nagyváradon.** **R e v i c z k y István** honvéd-tábornok dandár parancsnok Debreczenből Nagyváradra érkezett és ott szemlét tart a honvédség felett. Réviczky tábornok, dandár-parancsnoki minőségben ezuttal időzik először Nagyváradon.

— **A hatvan utcai gazdaság** évi rendes közgyűlését febr. 26-án d. e. a városházának nem a nagytanácstermben — ahogy tegnap közölve volt — hanem a kis tanácstermben fogja megtartani, miután a nagy tanácsteremben ugyanakkor a Gönczy-egylet ülésezik.

— **Magán építkezések.** Ujabban építkezési engedélyért a következők folyamodtak a városi tanácsnál:

(1176.) Veréb Lajos 2478. h. sz. 3 szoba, 1 konyha, 2 kamara, 1 előszoba, 1 műhely. (1230.) Horváth Sándor 760. h. sz. 1 szoba, (1341.) Özv. Busi Sándorné 3263. h. sz. 2 szoba, 1 kamara.

Jegyzet: A zárjelbe tett számok a tanácsi ígató számok.

— **Min. rendelet az ifjuság testdése érdekében.** Csáky Albin közoktatásügyi minisztertől nagyfontosságú körrendelet érkezett meg Debreczen város nagyközönségéhez. A miniszter e rendeletben a serdülő ifjuság összhangzatos nevelése céljából közös játszótérek felállítását ajánlja különös melegséggel az iskolafentartó testületek és a társadalom hathatós pártfogásába. E közérdekű rendeletet kivonatossan az alábbiakban ösmertetjük.

A szellemi erő nagy mértékű igénybevétele, melyet a jelenkor követelménye az ifjuság iskolai képzésénél szükségessé tesznek, továbbá a modern életviszonyokból származó számos egészségellenes behatás, az iskolai hatóságoknak kötelességévé teszi, hogy a fejlődő ifjuság testi nevelésére fokozott gondot és figyelmet fordítson. Az iskolákban a testgyakorlat ugyan kötelezett tananyag és sok iskolafentartótestület e tekintetben nagy áldozatkészséget tanusítanak; mindez azonban csak tantervszerű tornatanításra vonatkozik s nem elegendő ahhoz, hogy biztosítsa az ifjuság minden oldalú összhangzó kiképzését. A mozgással járó játék azon eszköz, amely alkalmas arra, hogy az ifjuság lakdságát eltüntesse testét, lelkét felfrissítse s a g ermekkoron túl is megőrizze az ifjuságnál annyira kívánatos és szükséges elfogulatlanságot és vidámságot és távol tartsa a káros korai érettséget. A modern nagy városokban azonban lassanként kivész a játékhoz való hajlam, melyre öseink olyan nagy súlyt fektettek; ennek oka az is, hogy nagy városokban nincsenek játszótérek s így az ifjuság meg van fosztva egy igen becses nevelési eszköztől. Az iskolának, a társadalomnak kötelessége tehát a játékokat ápolni, azokat lehetővé tenni, városokban különös kötelessége. Első teendő megfelelő játszóhelyek kijelölése melyeket az iskolák közösen használjanak. — A játszóhelyek tiszta levegővel bíró szektől védett, pázsitos, árnyékos területek legyenek, lehetőleg nem nagy távolságra az ifjuság lakóhelyétől. A játszótérek ügyét különösen tanítók, tanárok vegyék kezükbe és ők ügyeljenek fel a játékokra. De minden kényeszer mellőzendő, ha az ifjuságnak alkalma lesz, a kedve is megjön a játékokhoz. Mihelyt néhány központi helyen ezek a testdő intézmények bevalnak, szándéka Németország példájára, tanárok, tanítók számára rövid ideig tartó tanfolyamokat rendezni. Felhívja tehát a közönség figyelmét e fontos ügyre, hogy a játszóhelyek létesítésének módjait tegye megfontolás tárgyává.

Az ezekre fordított tüke gazdagon meghozza kamatait az ifjuságnak erősebbé, egészségesebbé erkölcsösebbé tételében. A játék kedv, melyet az ifjuságba beoltunk, áldásos hatást fog gyakorolni az egész nemzetre s hozzá fogja szoktatni a serdülő ifjuságot ahhoz, hogy a testi mozgást életszükségletnek tekintse. — Teljes bizalommal a közönség hazafias áldozatkészségébe, számít arra, hogy a **milleneum emlékére** létesíteni szándékolt intézkedések sorába a játszó tereknek is helyet fog adni.

A tárgyalás eredményéről és a határozatról jelentést vár

Gr. Csáky Albin
miniszter.

— **Kaszinó B-Ufaluban.** A Sárét fővárosában új kaszinót alakítottak. Az egyesületnek szép jövőt jósolnak. A mozgalom élén Tamássy Gáza áll, kit ideiglenes elnöknek választottak. Az alapszabályokat beterveztették a miniszteri jóváhagyás kinyerése céljából.

— **Olvad a jég.**

Olvad a jég.
Nem siklik a szán,
A kalapokra
Hó hull az utcán.

Felolvad a jég
A szívekben is,
És farsang után
Nem már a hamis!

Edö mér.

— **Nyilvános elszámolás a „debreczeni jó tékony Nőegylet“ és az „Emke“ debreczeni és hajdúvármegyei fiókja által f. évi február 11-én tartott karton bál jövedelméről.**

1. **Bevétel:** a) belépti jegyek árából 768 frt b) felülfizetésekből 198 frt 26 kr. együtt 966 frt 26 kr. **Kiadás:** a) hatósági engedélyért s szolgálatot teljesített hajdúk s eljárok díjazására 48 frt 26 kr. b) a terem használatáért 80 frt, c) a terem díszítéséért 49 frt, d) Meghívók nyomásai s szétküldési költségei, táncrendek s rendezői jelvényekért 108 frt 50 kr. e) katonai zenéért 50 frt, együtt: 335 frt 76 kr, maradvány mint tiszta jövedelem 630 frt 50 kr, melyből egyik egyik egyet pénztárát 315 frt 25 kr. illeti. A felülfizetési összeghez következő urak és urnók voltak kegyesek járulni: Derék Gyula 14 frt, főt. Wolafka Nándor 13 frt, főt. Kiss Aron 10 frt, (egy darab 20 koronás arany) báró Vay Miklós, özv. Hegyi Mihályné 10—10 frtot. Puky Gyula és Szabó Mihály 6—6 frtot. Vecsey Viktor, özv. Kacskovits Ivánné, Dr. Varga József, Biedermann József, Holländer Gyuláné. dr. Kemény Mórné, Szabó Kálmán és özv. Szabó Lajosné, 5—5 frtot. Tóth Sámuel és Csiffy Katalin 4—4 frtot. Danilovits János, özv. Borsányi Viktorné, Kiss Albert, báró Fejérváry Imre, Bekényi Péter, Thaly Kálmán, Szemere Huba, és Berge Henrik 3—3 frtot. Béressy Dánielné, özv. Veressy Lajosné, Falk T. A. Benyáts Emil, dr. Szikszay Szabó József, Kaszanyitzky Endre. Zádor Lajos és özv. Szabó Sándorné 2—2 frtot özv. Medé Gyuláné, dr. Freund Jenő, Szathmáry János és Torday Gábor 1—1 frtot és a Gázgyár t. Igazgatósága 37 frt 26 krral, összesen: 198 frt 26 kr. Ime ezekben van szerencsénk a bál anyagi eredményéről számot adni, mit is midőn kötelességünkben folyólag ezennel megtettünk: legyen szabad egyuttal mindazoknak, kik a bál sikerét áldozat készségeikkel emelni kegyeskedtek, különösbbe a gázgyár mélyen tisztelt Igazgatóságának azon szivességéért, hogy a gázvilágításért járó díjat kegyes volt teljesen elengedni. Mindkét egyet részéről őszinte köszönetet mondanunk. Debreczen, 1893. febr. 20. Györry Elek nőegyl. pénztárnok, Bészler Károly Emke. pénztárnok.

— **Eljegyzés.** Harmathy Pál helybeli ösmert nevű kereskedő kedves leányát, Irmát, eljegyezte Fülöp Gusztáv nagyrabéi jegyző.

— **Baross szobra.** A kereskedelmi és ipakamara felszólítja a Baross-szoborra gyűjtő iv-tartó urakat, hogy miután e hó végével a magyar leszámítoló és pénzváltó banknál elszámolni szándékozik, a náluk lévő gyűjtő-íveket minél hamarabb Grünwald József kamarai titkárnak adják be.

— **Köszönet nyilvánítás.** Azon rokonaink, jóismerőseink és általában mindazok, akik felejthetetlen jó édes anyánk, özv. Maró Károlyné temetésén való megjelenésükkel veszteségünkkelletti fájdalomukat enyhítették, fogadják e helyen is köszönetünket. Czeglédy György és neje Maró Karolin

— **A „Zion“ debreczeni betegsegélyző egyet vasárnap, 1893. évi február 26-án, délután 3 órakor az izraelita hitközség Szent-Anna-utcai tanácstermében rendes évi közgyűlést tart.** Napirend: 1. Jelentés az egyet két évi működéséről. 2. Számvizsgáló bizottság jelentése az 1892. évi zárszámadásra vonatkozólag. 3. A módosított alapszabály felolvasása és az a fölötti határozathozatal. 4. Háromtagú számvizsgáló bizottság választása az 1893. évi. 5. Esetleges indítványok.

— **A „Debreczeni Polgári-kör“ folyó évi márczius hó 5-én, azaz vasárnap d. u. 3 órakor saját helyiségében évi rendes közgyűlést tart.** A közgyűlés tárgyai: 1. Évi jelentés. 2. a számvizsgáló bizottság jelentése. 3. a jövő évi költségvetési előirányzat megállapítása. 4. a könyvtári bizottság jelentése. 5. tisztújítás és bizottságok megalkakulása. 6. indítványok. Felkéretnek a tagok minél nagyobb számban leendő megjelenésre anynyival is inkább, mivel ha kellő számban nem jelennének meg, a 15 napon belül megtartandó új közgyűlés a tagok számára való tekintet nélkül fog határozatot hozni. Debreczen, 1893. február 22. Nagy Ferencz e. elnök.

— **Vesztett kutya.** Nagy ijedelmet okozott az éjjel néhány uri embernek egy vesztett kutya, mely kinos nyögéssel, lesütött fejjel, habzó ajkkal rohant feljük. A társaság tagjai szétugrottak előle s rendőrért kiáltottak. Rögtön megjelent a közelben álló 41-es számú Szilágyi és az 50-es Nagy János. Szilágyi rögtön feltűzött szuronyal meg támadta az ebet s keresztül dőtte s a földhöz szegezte. A szurony hegye valami kemény tárgyba ütközhetett, mert a penge csaknem a foggantyujánál kétféle tört. Ma reggel állatorvosi boncolás alá vették a kutyát, mikor aztán kintunt, hogy a legnagyobb foku vesztettségben leledzett.

— **Hus elkobzás.** Körülbelül 6 kilónyi húst kobzott ma el az I-ső ker. rendőrkapitányság a kerületi orvos rendeletére a Csapó utcza 306. számú mézarszékből. A hus már erősen szagos volt s fekete színt kezdett ölteni. Nagyon rendén van, hogy olykor-olykor ezen legfontosabb élelmi cikket megvizsgálják, hiszen hova fájulnának a most is gyenge egész ségügyi viszonyok, ha a jölelkü mézárosokra kenyérsütőkre tejes kofákra stb. szigoruan nem ügyelne fel a rendőség.

— **Tankötelesek összeírása.** A 3—14 éves óvoda-, illetőleg tanköteles gyermekek összeírása kerületenként a polgári biztosok által a jövő hét elején megkezdődnek. Ugyanazért felhívotnak a szülők és gyámok, felekezeti különbség nélkül, hogy a keresztelési jegyeket kéznél tartásák, vagy azokat beszerezni sziveskedjenek.

Legujabb.

(Délutáni posta.)

A legifjabb főherczeg keresztelője.

Mária Valéria főherczegnő újszülött gyermekét tegnap déli 12 órakor keresztelték meg a lichteneggi kastélyban. A keresztapa a király volt; s a legifjabb főherczeg Mária, József, Ignác nevet kapta.

Érdekes eljegyzés.

Náda y Ferencznek. a kiváló színésznek leányát, Ilonkát eljegyezte Wenzel Gusztáv miniszteri titkár.

A milleniumi nagybizottság elnöke.

A millenium nagybizottságának elnöke, mint értesülünk, Vaszary Kolos lesz, Magyarország bitoros herczegprimása. A herczegprimást a napokban kereste fel Lukács Béla kereskedelmi miniszter és megkérte a nagybizottság elnökségének elfogadására. A herczegprimás elfogadta az elnökséget és a nagybizottság legközelebb tartandó ülésén már ő fog elnökölni.

A liferánsok bünpere.

A hadbiztosok rágalmazásával vádolt liferánsok bünpere tegnap véget ért. A törvényszék a vádlottakat vétkeseknek mondta a btk. 262. §-a szerint minősülő nyilvános rágalmazás vétségében és ezért Fritz Adolfot fél évi fogházra és 1000 forint pénzbüntetésre Heinbach Jakabot és Haringascht 1—1 havi fogházra és 200—200 forint pénzbüntetésre ítélte. Az összes felek felebbezték.

A pápa és Kolombus.

A pápának most folyó püspöki jubileuma alkalmából római levelezünk azt írja, hogy Izabella volt spanyol királyné, aki gróf Roselli de Lorgnes által üdvözöltette a pápát, egyuttal arra is kérte a szent atyát, hogy foganatosítsa Kolombus Kristóf beatifikálását.

Törvényszéki csarnok.

Lucaciu újból elítélve.

— A debreczeni kir. ítélő tábla által. —

A debreczeni kir. tábla ma tárgyalta a hazaáruló lacfalusi pópa Lucaciu László perét, melyet a debreczeni főügyészség indított ellene a szathmári törvényszék előtt.

A pör onnan keletkezett, mert Lucaciu megidézettvén egy bünperben, követelte a vizsgálóbírótól, hogy illetén vallomása vétessék jegyzőkönyvbe: „A mi az alsó fernezei körjegyző ellen elkövetett dynamit merényletet illeti, azt az én meggyőződéseim szerint a magas magyar kormány tudtával és beleegyezésével Papp Zsigmond maga követte el. E nyilatkozat folytán, a kormány megbízására Cserna Vincze debreczeni kir. főügyész megindította a pert. Ennek folyamán Lucaciu előadta, hogy ő nem mint tanu, hanem mint vádlott citáltatott meg, mert a magyar lapok is „oláh Ravachol“-nak nevezték őt. Már pedig mint vádlottnak szabad akármit mondania védelmére, különösen olyan lelki állapotban, a melyben ő volt s azért felelősségre nem vonható. A végtárgyaláson Lucaciu nyilvános rágalmazással vádoltatott a kir. főügyészség által.

A végtárgyalás nem volt egyéb, mint politikai diskusszió a kir. főügyész helyettese és a Lucaciu oláh ügyvéde között, melynél az ügyvéd szemére hánytva a magyar nemzetnek, hogy mért nem vitta ki önállóságát 1000 év alatt s ez esetben az oláhok nem vitték volna a memorandumot Bécsbe a császárhoz.

A szathmári törvényszék Lucaciu Lászlót elítélte a magyar kormány ellen elkövetett nyilvános rágalmazásért két havi fogházra, 50 frt pénzbüntetésre és az eljárás költségei megtérítésére.

A kir. tábla megváltoztatta a kir. törvényszék ítéletét, a mennyiben a büntetést felemelte **négy havi fogházra és 300 frt pénzbüntetésre.**

Az ítélet indokait nyilvánosan nem olvasták fel a kir. táblán, hanem külön közlik irásban a szathmári kir. törvényszékkel.

* **Törvénykezés.** Ma délelőtt hirdette ki a helybeli kir. Törvényszék a kir. curia ítéletét Ebergényi Nándor, Kramer Károly tényleges, Zilahi János, Horvát János volt főbírók előtt mint a kik 1891. nyarán két, szüz dohánynyal manipuláló bűszörményi embert esufel elkinoztak. A kir. tábla Ebergényi Nándort 2 évi börtönbüntetésre, 10 frt pénzbírságra és 5 évi hivatalvesztésre ítélte; ugyanilyen büntetést kapott Kramer Károly is. Ezen büntetéseket a kir. curia is helyben hagyta Zilahi Jánost és Horváth Jánost mindkét bíróság felmentette de a curia Zilahirá ugyanolyan büntetést mondott ki mint az előbbiekre. Horváth itt is felmentett. Dicsőfi kir. alügyész vádlottaknak rögtöni letartóztatását kérte, azonban a törvényszék helyt adott a vádlottak által kért perújításnak, okul adván hogy két utólagosan megnevezett fontos tanu nem hallgatott ki.

* **Bírósági kinevezés.** Pákozdy István szatmárnémeti tvszéki joggyakornok aljegyzővé neveztetett ki a mátészalkai bírósághoz.

Az új kir. táblabíró Bay Gábor már megkezdette működését új hivatalában. A polgári tanács II-ik osztályába osztatott be, hol váltó, esőd, kereskedelmi s telekkönyvi ügyekkel foglalkozik.

Közgazdaság.

* **A sárréti népbank részvénytársaság** igazgatóságának és felügyelő-bizottságának évi jelentése az 1892. évről elkészült és azt szétküldötték már a részvényeseknek. A mérlegből közöljük a következő adatokat: Az intézet pénzforgalma az év folyamán 1883289 frt 19 kr volt, a betétek összege 514,973 frt 82 kr; a váltó tárcza 186,449 frt 34 kr; a visszleszámitolás 295,411 frt 89 kr, az évi nyeresemény 12523 frt 43 kr; amiből a tartalékalap dotálása után a részvényeseknek 5 frt osztalékot

fizetnek. — A pénzintézet székkelyén R. U j f a l u b a n, márczius 5-én délután 2 óraker tartja évi közgyűlését.

Budapesti áru-tőzsde.

(Febr. 21.)

Buzát ma mérsékelttel kínáltak, a kereslet korlátolt volt. Elkelt szilárd irányzat mellett 12.000 q változatlan áron.

Egyéb gabonaművekben csekély üzlet

Határidőüzlet. A határidőüzletben az irányzat lanyka volt.

Határidők jegyzése déli 12 óraker: Buza őszre 7.58—7.59, tavaszra (1893-ra 7.48—7.49 Tengeri máj.—jun-ra 4.78—4.79. Zab tavaszra 5.60—5.62. Káposzta-repeze aug.—szept.-re 12.30—12.40 forintot.

Kötetett: Buza tavaszra 1893. 7.50—7.46, őszre 7.61—7.58. Tengeri máj.—jun-ra 4.77—4.79—4.78 jul.—augusztusra, — Zab tavaszra 4.64—5.61 Káposzta-repeze aug.—szept.-re 12.30—12.20 forintot.

Hivatalos jegyzések d. n. 2 óraker buza őszre 7.58 pénz, 7.59 áru, tavaszra 7.57 pénz, 7.49 áru. Tengeri máj.—jun-ra 1893. 4.77 pénz, 4.70 áru. Zab tavaszra 5.63 pénz, 5.65 áru. Káposzta-repeze aug.—szept. 1893. 12.20—12.30 frton.

Budapest-Kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

1893. évi február hó 20. Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgon felüli sulyban) 51—52 kr. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban 56—565 krig. Fialat nehéz (páronkint 320 klgon felüli sulyban) 54—55 krig. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogramm sulyban 51—52 krig — Fialat könnyű (páronkint 250 klgm-ig terjedő sulyban) 50—51 kr. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgon felüli sulyban) 49—50 krig. — Közép (páronkint 220—280 klg. sulyban) 50—51 krig. Könnyű (páronkint 220 klg. terjedő sulyban) 49—50 krig.

Sertéslétszám: 1893. febr. hó 18-án volt készlet 99111 darab. 1893. febr. 19-én felhajtott: 1551 darab. 1893. febr. 19-én elszállított 1379 darab. 1893 febr. 20-án maradt készletben 99142 drb. — A hizottsertés-üzletirányzata: változatlan.

A GONOSZOK.

— A „Debrecezeni Ellenőr“ eredeti regénye. —

— Irta: Sz. Buday Etel. —

I. fejezet.

(Folytatás.)

De ekkor már a mindennapias mulatságokban nem talált élvezetet, a boru mely énjével egybeforrat árnyat vetett a fényben szőző báltermekre, a vigság zsivalya kellemetlenül hatott idegeire. Így e nemét a szomorodásnak elenszenyvel kerülte; ez elenszenyvből eredt azon határozata, hogy leányai bálba nem menendek. A zene iránti előszeretettől egyedüli nemes szórakozásnak tartotta a hangversenyeket, azokat látogatta is, habár később még ez élvezettől is visszavonult, midőn minden idejét a gyár vezetésére szentelte. Csak olykor kísérte nejét a hangversenytermekbe, kinek mig egészsége engedte azoknak rendes látogatója volt. Később Helénének is egyedüli mulatóhelyei lettek a hangversenyek, melyeket élvezhetett atyja beleegyezésével anyja nővére kíséretében.

Flemmingné nővére igen derék asszony, életrevaló, eszes élénk nő, erős alkattal, lélekkel bírva, s nővére összes jó tulajdonaival. — Müllerné egy pár évvel idősebb nővérénél de fiatalabbnak tűnik fel, egészséges alkota megőrizte külső frissességét üdén, virulóan néz ki. Magas erőteljes alakjánál fogva imponáló megjelenése, derült homloka alatt fényes nagy fekete szemei bizalmat ébresztő szelidséggel bírnak, de valami miatt, nem tetszés esetén, hideg szigorral is tudnak nézni, hamar átsapva szenvedélyes haragba; olyankor szikrákat szórnak szép szemei, s duzzadt piros ajkai szorosán össze huzza, és mélyen hallgat, ez nála a legnagyobb harag kitörni készülő harag jele. — Ezt még sógora is igyekszik kikerülni mert őt is feszélyezi a hatalmas külsejű nő haragos tekintete, ki gyakran ő veie is szembeszál, és őszintén kinyilvánítja, ha valami nem tetszik így sokszor van köztük heves vitatkozás, mely

rendesen sógorának visszavonulásával végződik. — Hátrálnia kell, mert ez okos asszony igen erős érvekkel győzi le őt.

Müllerné e határozott modort onnét nyerte, hogy korán maradt özvegyen, őn lelkierője utalva kellett megszereznie a határozott életvezeteket, legyőzve a nőies féltékenységet, hogy erős fenntartója lehessen önmagának s kis családjának. Müllernét a magára hagyatottság korán önállóságra szoktatá, azon korban, melyben más nő férje egyéni behatása alatt állva még úgy él, mint kiskorú — ő már önmaga felett uralkodott, férfias erélyvel vezetve a kis gazdaságot, mely férje után reá maradt, mind addig, mig gyermekei nevedni nem kezdtek; akkor oda hagyta a vidéket, a kis birtokot haszonbérbe adta, és beköltözött Hamburgba gyermekei neveltetése végett: egyrészt szive is vonzotta oda, közelében elérni egyetlen jó nővérének, szeretve egymást önzetlen. A nagynéni közelléte valóságos áldás a Flemming családra. A jó Theréze néni nélkül a hogy a gyermekek nevezik el se lehetnének; köztük s atyjuk közt a közbenjáró minden ügyben, a szenvedő jó anyának vigasza. Naponként meglátogatja nővérét vele töltve szabad idejét, vidor kedélyével szórakoztatva, ha bánat vesz erőt rajta, eszességével vigasztalja, ha esügged.

Ha látogatásokra jön, valóban úgy vonul be a háza mint a napugár, fényt, derűt terjesztve maga körül, s láttára a beteges nővér arcán is megelégedés tűnik fel, kevésbé érzi testi fájdalmait, s rábeszélésre a meggyógyulás reménye tölti be szívet; megadással, türelemmel várja azon boldog időt, midőn rég elvesztett egészségét újra visszanyeri. Müllerné biztatja nővérét, habár tudja is, hogy nincsen számára segély, javulás, mivel betegsége csak enyhítő de nem gyógyítható. De vannak oly körülmények midőn kénytelének vagyunk megtagadni igazság érzetünket s meggyőződésünk ellen beszélni; így volt ezzel Müllerné is, és Wilhelmine hitt szavának, e hit adta meg a lelki erőt, kitartást súlyos szenvedéseinek nyugodt eltűrésére.

Flemmingné betegségét anyagi türelemmel viselte, soha családjának nem volt terhére, a szükséges gondozást, melyre szorulva van hálásan fogadja, igyekszik mentül kevesebb alkalmatlanságot szerzeni szeretteinek. Hisz Flemmingné gyöngéd érzelmű eszes nő, s feltalálja mint kell viselni magát helyzetében, hogy unottá ne váljék.

Az ő csendes lényé igen megszokottá vált, a csendes nagy lakásnak mintegy kiegészítő részét képezte a zsölyeszékben nyugvó alakja. S tán a téli nap sem világított volna be oly barátságosan a nagy ablakon a kis szobába, ha rendes lakójának szelid, szenvedő szép arczával nem találkoznának sugarai.

A szegény szenvedő egész nap elült, meredt lábizmai nem engedték a járkálást, s igen boldognak érezte magát ha menten minden fájdalomtól egy pár órát tölthetett; akkor gyermekeit maga köré csoportosította. vidoran elölegeve velük, örömmel hallgatva csacsogásaikat, gyönyörködve gerleszerű édes kacajában a pajzán kis Alvinének, ki mint legifjabb szívéhez forrt. Alvine anyjának szive virága, iránta érzett vonzama mélyen szívében gyökerezett, a nélkül, hogy kiszorította volna többi gyermeke iránt is az anyai szeretetet, de Alvinét kü önös féltéssel szerette, melynek előidézöje gyermek kis kora lehetett, mely igényelte a támaszt, mint egy friss, sarjadozó rózsát, és a szerető anya féltette gyermekét az élet viharos szelétől; aggodalommal védte ellérében mindenkor.

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

József nádor esete. Ez az eset József nádorral történt. Körutat tévén az országban, mindenütt díszes nemesi banderiumok fogadták s kísérték ki a megyei székhelyről.

Már jó darabot haladtak a pécsi országon s a jószívű nádor a nagy melegben kimélni akarván az urakat, oda intette a banderium vezetőjét. B e n c z e Ignácot, a nemesek hadnagyát.

— Köszönöm, köszönöm, uraim, elég lesz időig, mondja neki.

— De f e n s é g e s u r a m, a z a k a s z t ó í á i g!

Nagyot nevetett azután, mikor megmagyarázták, hogy a banderium utatitása volt a nádort elkísérni egész a határon levő akasztó fáig.

Van egy betegség, a miben a szenvedő semmi tárgynak nem látja a színét. Minden fehér és fekete előtte.

Jókai M.

Inkább mondunk le előnyeinkről, mint valamely hajlamunkról.

Larochefoucault.

Tiszteletreméltó növények. A kairói egyiptomi muzeumban egész gyűjtemény száritott növény van; ezeket a növényeket hajdan a halottakra rakták a koporsóban. L o r e t, francia természettudós, most e czim alatt: *Flore Pharaonique* könyvet adott ki, melyben a különféle füvek le vannak írva. A tudós szerint ezek a növények már ötezer év óta vannak száraz állapotban. Mielőtt a herbariumba tették volna, előbb langyos vízben megáztatták s azután újra megszáritották a növényeket. Van köztük gránátfa, a veres mályva, kék és fehér lotusz-, különféle keleti mályva virág, de vannak hagyma, petrezselyem-levelek s mások is, a mikkel abban az időben a halottakat felékesítették.

Galambfiak hizlalása. A fiatal galambok hizlalása a sok türelmet, fáradságot igénylő munka mellett is csebravezetőnek bizonyult a következő eljárással. Mikor a galambfiak 20 naposak, vagyis mikor már tollazatuk kezd kinőni, puhára főtt tengerivel etethetők. Háromszor kell adnunk nekik főtt tengerit naponkint, oly módon, hogy csőreiket gyöngéden szétnyitva, 30—40 szem eleséget rakunk csőrük közé. A magvaknak az etetés pillanatában is langyosnak kell lenniök, hogy így könnyebben megemészthessék a fiatal galambok. A hizlalás ideje alatt szellőz, de homályos helyen tartjuk őket, mohával, vagy szénával kibélelt kosarakban s a szabad levegőre, udvarra ki ne engedjük őket. Ezt az etetési eljárást 10—12 napig végezzük s a galambfiakból oly izletes hust kapunk, melynél jobbat kívánni sem lehet.

Idegenek névsora.

Bika szálloda. Eppinger Nándor Szeged, Herling F. ke eskedő Bécs, Káppi J. gyárigazgató Szerecs, Linhárd kereskedelmi utazó Budapest, Guth kereskedő Budapest, Berger Rudolf Bécs, Vöselév J. kereskedő Triest, Markbreil kereskedő Budapest.

Angol királynő szálloda. Berger Sándor kereskedő Budapest, Molnár Károly kereskedő Budapest, Böle-ekei Arpád kereskedő Budapest, Sternscha Károly kereskedő B.-Ujváros, Böhm Lipót kereskedő B.-Ujváros, Szombathelyi György kereskedő Miskolcz, Buday Gyula ügyvéd Székelyhid.

Frohner szálloda. Kohnt utazó Bécs, Goldstein utazó Budapest, Duoth Zs. utazó Budapest, Mautner W. utazó Budapest, Erik Rudolf utazó Budapest, Kepes László Budapest, Böhm Francziska Budapest, Wallenstein Mór kereskedő Sz.-Somlyó, Dr. Kutasy Budapest, Feuerstein H. N.-Bánya, Moskovics L. Banótz.

Debreczeni Városi színház.

II. Idénybérlet 123. szám. VII. Kis bérlet 3. szám. Páratlan. Páratlan.

Ma Szerdán 1893. Február 22-én

A Pont Biquet család.

Holnap Csütörtökön 1893. február 23-án:

A subancz.

Színházi műsor.

Pénteken: Szünet.
Szombaton: „A szultán“ Verő György eredeti operettje. itt először.
Vasárnap: „A szultán“ másodsor.

MENETREND.

1892. Október 1-től.
Debreczenből induli:

B.-pest—N.-Várad felé (gyv)	reggel 8 ó. 40 p.
" " " " " " " "	délután 12 ó. 52 p.
" " " " " " " "	este*) 10 ó. 31 p.
Csak N.Várad felé	d. u. 3 ó. 40 p.
M-Sziget felé	d. u. 3 ó. 24 p.
" " " " " " " "	este 7 ó. 45 p.
" " " " " " " "	éjjel 3 ó. 09 p.
Kassa felé	reggel 8 ó. 45 p.
" " " " " " " "	d. u. 3 ó. 35 p.
" " " " " " " "	este. 7 ó. 35 p.
Büd-Szt-Mihály felé	{ m. á. vasutttól reggel 5 ó. 48 p.
" " " " " " " "	" " " " " " " " d. u. 3 ó. 19 p.
" " " " " " " "	vásártérről reggel 6 ó. 04 p.
" " " " " " " "	" " " " " " " " d. u. 3 ó. 38 p.
Füzes-Abony-felé	{ m. á. vasutttól reggel 4 ó. 15 p.
" " " " " " " "	" " " " " " " " d. u. 5 ó. 10 p.
" " " " " " " "	(vásártérről reggel 4 ó. 32 p.
" " " " " " " "	" " " " " " " " d. u. 5 ó. 24 p.

*) Közvetlen vonat M. Szigetről Budapest Debreczenbe érkezik:

Budapest—N.-Várad felől: éjjel**)	2 ó. 44 p.
" " " " " " " "	d. u. 3 ó. 09 p.
" " " " " " " "	(gy. v.) este 7 ó. 09 p.
Csak N.-Várad felől:	reggel 7 ó. 42 p.
M.-Sziget felől:	reggel 8 ó. — p.
" " " " " " " "	délután 12 ó. 29 p.
" " " " " " " "	este 10 ó. 16 p.
Kassa felől	reggel 8 ó. 07 p.
" " " " " " " "	délután 12 ó. 36 p.
" " " " " " " "	este 7 ó. 20 p.
Büd Szt-Mihály felé	{ vásártérről reggel 8 ó. 03 p.
" " " " " " " "	" " " " " " " " délután 5 ó. 46 p.
" " " " " " " "	(m. á. vasutthoz reggel 8 ó. 17 p.
" " " " " " " "	" " " " " " " " este 6 ó. 05 p.
" " " " " " " ") vásártérről d. u. 5 ó. 23 p.
Füzes-Abony-felől	{ reggel 8 ó. 12 p.
" " " " " " " "	(m. á. vasutthoz d. u. 5 ó. 37 p.
" " " " " " " ") reg. 8 ó. 27 p.

Budapestről Debreczenbe indul:

sz.v. reggel	8 ó. 25 p.
gy.v. d. u.	2 ó. 10 p.
sz.v. este	7 ó. — p.

(Egységes vasuti (zóna) idő szeint).
*) Közvetlen vonat Budapestről M.-Szigetre

Nyilt-tér.

A budapesti egyetem bel- és idegkórodájának volt orvosa

Dr. Komáromy Sándor

a belső és idegbetegségek külön orvosa

Rendel: d. e. 8-9.
d. u. 2 1/2 - 1 1/2.

Lakik:

Kis-Várad-utcza 2094. Szell-ház.
I. emelet.

Amerikai fogász — mint assistens segédkezesével kapocs-lemez nélküli műfogak és rugany nélküli fémlemezű fogsorok. Tartós cément-, ezüst- és aranyplombok.

Dr. Tihanyi Sámuel
Univ. med. fogorvosi műterme
Debreczen, N.-Várad-utcza 2034. s. I. e.

Operatiók teljes érzéstelenítés mellett

Katonai zenekar
a „KORONA“ disztermében
f. hó 24-én pénteken este

SÉTA HANGVERSENY
tartatik Czapek Péter karnagy vezetése mellett, mely alkalommal halászlé és turós csusza valamint több féle kitűnő serek és borok a legjutányosabb árszámítás mellett kapható leend, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja

Lovász Dániel
vendéglo.

Belépti díj 20 kr.

18.
1893. r. k. sz.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 94/1893. P. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a magyar leszámitoló és pénzváltóbank részére Balogh István, debreczeni lakostól 2000 frt tőke, ennek 1892. évi augusztus hó 1. napjától számítható 6% kamatai és eddig összesen 65 frt 22 kr. perköltség erejéig 1892. évi december hó 29-én bíróság lefoglalt, és 3495 frtra becsült szarvasmarhák, lovak és takarmányokból álló ingóságok **1893. évi február hó 23-án, d. e. 10 órakor** kezdetét veendő és az Ebesen, Balogh István tanabirtokán megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szűkség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Debreczen, 1893. február hó 3.

Török Péter
bírói kiküldött.

„Nincs többé fejfájás“

D. Götz
MIGRAINE-PORA

huszonöt év óta egyoldalu, ideges heumaszerű, sőt gyomorból származó fejfájás ellen a legjobb szerrel használtattott, mit több szerre menő köszönet-nyilvánítás bizonyít.

Utolsó időben a
MADRIDI UDVAR
és **Baross Gáborné** ő ezellenti-ája feltűnő eredménnyel használta 1 doboz ára használati utasítással 2 frt, 1 kis próba-doboz használati utasítással 1 frt.

Eredetiben kapható Fáyklás József „nagy-Kristóf“ hoz czimzett gyógyszerárban Bp. Pesten továbbá Török Józsefnél, király u. 12. Debreczenben Dr. Rotschnek Emil — Tamásy Béla, Balázs Ödön és Tóth Béla gyógyszerész uraknál is kapható.

Postai megrendelések azonnal eszközöltetnek.

A világ legjobb fényvázája!

FERNOLENDT
fényváz.

Bécs
gyár alapítottott 1835!

Ezen fényváz, vitriol nélkül gyorsan a legszébb mély fekete színű fényt adja és a bőrt tartóssá teszi.

Mindenütt raktáron!
Értesítés! A n. é. közönség saját érdekében kéretik csakis Fernolendt fényvázot venni és csak azon dobozokat elfogadni, melyek **St. Fernolendt** névalírással vannak ellátva, mivel temérdek értékűtlen utánzat van forgalomban, melynek vignettája az én vignettámhoz hasonlóan vannak nyomva., hogy így a közönséget tévuttra vezessék

Eddig fölülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle
valódi, tisztított

DORSCH MÁJOLAJ

Maager Vilmostól
BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánltatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test sulyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3. ker., Heumarkt 3. valamint az osztr. magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában,

DEBRECZENBEN: Mihálovits István, dr. Rotschnek Emil, Tóth Béla gyógyszerész uraknál és Rickl József Zelmós, Geréby Fülöp kereskedésében. Főraktár és főelárusítás az osztrák-magyar monarchia részére: **MAAGER VILMOS** Bécs. III/3., Heumarkt 3.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Protocollirter Verschlussstreifen

Med. universal.

Dr. Guttmann Ede
Budapesti és Ischl fogorvos

Debreczenben állandóan letelepedett.
Ajánlja magát a t. cz. közönségnek,
száj és fogbetegségek
gyógykezelésére,
arany és másnemű tömetek és min-
dennemű műfogak készítésére. Operátiók
kívánatra narkozissal is eszközöltenek.
Lakik főpiacz 1899. sz. a. I. emelet
(Hungária kávéház mellett.)

Rendel: 9-től 1-ig 3-tól 5-ig.

Német nevelőnő Dresdából,
ki jelenleg egy helybeli előkelő családnál
áll alkalmazásban,
a német nyelvben, elemi tantárgyakban; finom
kézi-munkákban oktatást adni képes
6-12 éves gyermekek mellé óhajt szerény feltételek mellett
mint nevelőné alkalmaztatni, vagy társalkodónői állást elfoglalni.
Czime megtudakolható e lap kiadó hivatalában.

PSEHRHOFER J.-féle

gyógyszerár

BÉCSBEN, I. KER. SINGERSTRASSE 15. sz. a. „zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacsok, ez előtt általános labdacso neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacso csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Evtizedek óta ezen labdacso általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő házi-szerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacso háziszereit ajánlatnak és ajánlattak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértolulások, aranyér, béltétlenség és az abból eredő hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység és az abból eredő bajoknál is így sápkórúknál, idességéből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacso oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdacso fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek ezen helyen csakis nehányat említenek azon megjegyzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Tekintetes ur! Schlierback, 1888. okt. 22

Alulírt kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsoiból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

Neureiter Ignác, orvos.

Tek. ur! Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. 12.

Isten akarata volt, hogy az ön labdacsoi kezeim közé kerültek, melynek hatását ezennel megírom: én gyermekágyban meghültem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatra méltó labdacsoi engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacso engem is tökéletesen kifognak gyógyítani, amint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knificz Teréz.

Mélyen t. ur! Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9.

A legforróbb köszönetemet mondok ezennel önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórságban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsoiból és azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb tisztelettel

Weinzeittel Jozefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márcz. 27.

Tekintetes ur!

Alulírott ismételen kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsoiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacso értéke felett és azokat, ahol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszésszerű használására önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

T. ur! Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1888.

Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsoiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsoinak köszönhetem, hogy egy gyomorhajótól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacso nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyék tisztelettel

Zwick Anna.

Ezen vértisztító labdacso csakis a **Pserhofer J.-féle**, az „**arany birodalmi almához**“ címzett gyógyszerárban, **Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a.** készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacso tartalmazó doboz 21 krba, egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentetlen utánvétel küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik ki.

Az összeg előbbeni beküldésnél (mi legjobban postautalványon eszközöltenek) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr, 2 csomag 2 frt 30 kr, 3 csomag 3 frt 35 kr, 4 csomag 4 frt 40 kr, 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

A fenti különlegességek kaphatók **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész urnál Budapesten, Király utca 12-dik szám.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacso a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében keretük csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatása legjobb szer, minden köszvényes és csuzos bajok, u. m. gerincz-agy bántalom, tagszagatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülszagatás stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-től. Evék hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelencével 2 frt.

Általános tapasz Stendeltanártól. Ütés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukac, sebes vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre és mint legbiztosabb szer, elismerve. 1 köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedv, egy általánosan ismert kitűnő háziszere, harut, rekedtség, görcsös köhögés, stb. ellen. 1 üvegecske ára 50 kr 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszenzia (prágai csöppek) megromlott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő házi szer 1 üvegecsével 22 krajczár 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Bulrik A. W.-től. Kitűnő háziszere a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgöres, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalsam, 1 üveg 50 krajczár, egy kis üveg 12 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s azáltal képződő kellemetlen szagot, épen tartja a láb-
belit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva balsam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 krajczár, bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Helső vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. 1 csomag 1 forint.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdetett összes bel és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak, és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzettetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltenek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel beküldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a posta költségek sokkal mérsékeltebbek.